

PROFIEL VAN DE HERVORMDE GEMEENTE GROTE KERK IN EPE

Protestantse Kerk

Dorp en gemeente Epe

Epe, in de provincie Gelderland, ligt in het noordoostelijke deel van de Veluwe. De naam Epe is verwant aan het oude *apa* dat water betekent. In een oorkonde uit 1176 staat de naam vermeld van het kerspel Epe dat vanaf die tijd het kerkelijk centrum was van de Noordoost-Veluwe, maar toen al een kerkelijke geschiedenis had van enkele eeuwen.

De gemeente Epe telt in 2016 (bron CBS) 32.271 inwoners, van wie er 15.552 wonen in het dorp Epe. Andere kernen van de gemeente zijn Vaassen (12.770 inw), Emst (3048 inw) en Oene (1599 inw). De ligging in het natuurgebied Veluwe heeft Epe tot een centrum van toerisme gemaakt.

Het gebouw van de Grote Kerk in Epe

De Grote of Sint Maartenskerk in Epe, destijds gewijd aan Sint Maarten van Tours, is vanouds de moederkerk van de Noordoost-Veluwe. De kerk is een pseudo-basiliek en er zijn drie bouwperiodes terug te vinden in het gebouw. Het 15 meter hoge onderste deel van de toren is uit de periode tussen 1100 en 1125. Uit de 13e eeuw zijn elementen te vinden in de triomfboog tussen het koor en het schip. Tussen 1375 en 1425 werd eerst het koor gebouwd, gevolgd door het schip en de zijbeuken.

De gerfkamer, de ruimte waar de geestelijke zich kleepte voor de dienst, is in ca. 1500 aangebouwd. De toren van de Grote Kerk is 52,5 meter hoog, en daarmee heeft Epe na Voorst de op een na hoogste Romaanse toren van de Veluwe. Het kerkgebouw is in 2010 en 2012 gerestaureerd en heringericht, waardoor het meervoudig gebruik van de kerk ten bate van de Eper dorpsgemeenschap beter kan worden gerealiseerd.

De Grote Kerk gemeente binnen de PKN te Epe

De Grote Kerk Gemeente is een combinatie van de Wijkgemeenten I en II en maakt deel uit van de hervormde gemeente te Epe. De andere hervormde gemeenten zijn twee wijkgemeenten van bijzondere aard: de Goede Herderkerk en de Sionskerk. Alle drie 'hervormde' gemeenten maken, samen met de 'gereformeerde' Regenboogkerk, deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland. Voor een gedetailleerde beschrijving van de kerkordelijke verhoudingen tussen de drie hervormde gemeenten wordt verwezen naar de *Plaatselijke Regeling Hervormde Gemeente Epe*, die door de drie kerkenraden is vastgesteld in mei 2005. Voor verdere informatie over samenwerking van de Eper kerken wordt verwezen naar het *Beleidsplan* van de Grote Kerk.

Leeftijdsofbouw van de Grote Kerk gemeente

De gemeente van de Grote Kerk Epe telde in februari 2016 in totaal 1.760 geregistreerde leden. De verdeling van dit ledental over verschillende leeftijdsgroepen geeft het volgende beeld van de gemeente.

Leeftijd	<i>gast- leden</i>	<i>doop- leden</i>	<i>belijdende leden</i>	<i>totaal</i>
0 - 10 jaar	7	31	0	38
10 - 19 jaar	17	80	0	97
20 - 29 jaar	20	60	1	81
30 - 39 jaar	15	63	9	87
40 - 49 jaar	26	132	27	185
50 - 59 jaar	54	156	36	246
60 - 69 jaar	87	221	91	399
70 - 79 jaar	45	169	149	343
80 en ouder	32	86	166	284
<i>(totaal</i>	<i>303</i>	<i>978</i>	<i>479</i>	<i>1760)</i>

Kerkenraad en kerkbestuur

De kerkenraad wordt gevormd door ambtsdragers van de gemeente – dit zijn de predikant, de ouderlingen, de ouderling-kerkrentmeesters en de diakenen. De kerkenraad vergadert in principe zes maal per jaar, maar in bijzondere gevallen wordt er een extra vergadering ingelast. Het moderamen, dat de vergaderingen voorbereidt, bestaat uit de voorzitter van de kerkenraad, de predikant, de scriba van de kerkenraad, de voorzitter van de kerkrentmeesters, de voorzitter van de diaconie en de voorzitter van het pastorale team.

Eredienst en andere samenkomsten

De gemeente van de Grote Kerk kent een wekelijkse eredienst op zondagochtend. De aanvangstijd is in de maanden oktober t/m april 10.00 uur, van mei t/m september 9.30 uur. De erediensten kennen in het algemeen een relatief sobere liturgie, waarin echter wel ruimte is voor lectoren en een zanggroep of een koor.

De gemeente is gehecht aan een niet-dogmatische prediking, waarin een praktische vertaling van bijbelse woorden naar het dagelijkse leven van leden van een pluriforme gemeente herkenbaar is. In de regel wordt er vier keer per jaar het Heilig Avondmaal gevierd, met daarnaast een bijzondere viering samen met andere kerken in de Stille Week voor Pasen.

In de Grote Kerk leeft ook de wens om, buiten de reguliere diensten op zondag, nieuwe vormen van gemeente-zijn en van samenkomsten te ontwikkelen. Met deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld

onze 'Anders-dan-anders-diensten', wil de Grote Kerk ook in de toekomst een ontmoetingsplaats en 'onderdak' bieden aan de grote groep mensen in de leeftijd van 30-50 jaar.

Karakter van de Grote Kerk als geloofsgemeenschap

De Grote Kerk gemeente is vanuit de traditie en naar haar huidige karakter te omschrijven als:

- a) een open en pluriforme geloofsgemeenschap waarin mensen in vrijheid mogen en kunnen zoeken naar wat de christelijke geloofstraditie vandaag voor hen kan betekenen,
- b) een gemeente waarin, door een open en kritisch omgaan met de leer en de traditie, een stimulant wordt ervaren tot een ruimhartige manier van geloven en leven, tot een onbevangen lezen van bijbelverhalen, en tot het openstaan voor andere bronnen van inspiratie tot geloof, hoop en liefde,
- c) een gemeente die openstaat voor mensen die zich zien als 'zoekers en vragers' naar de zin en betekenis van woorden en beelden over God en mens, over leven en dood; en een gemeente die als de 'dorpskerk' van harte openstaat voor hen die niet lid zijn van een kerk.

Op basis van haar traditie en karakter stelt de Grote Kerk gemeente zich ten doel:

- a) zich als een christelijke gemeenschap dienstbaar te maken jegens de mensen binnen en buiten de kerk door middel van pastoraat en diaconaat,
- b) voor de gemeenteleden en bezoekers van de eredienst een vierende, lerende en dienende geloofsgemeenschap te zijn, met een open oog voor elkaar en voor de wereld.
- c) als een dienstverlenend instituut, de 'dorpskerk' van Epe, er nadrukkelijk te willen zijn voor iedereen, juist in gevallen van vragen naar pastorale begeleiding bij zowel hoogtepunten als dieptepunten in het leven,
- d) een 'herberg' te willen zijn voor mensen die zoeken naar antwoorden op zin- en levensvragen, naar inspiratie en oriëntatie in hun persoonlijke leven, naar betekenis van (christelijke) religie in onze cultuur en maatschappij, en naar samenhang tussen geloof, kunst en wetenschap.

Samenstelling en werkwijze van het Pastorale Team

Het pastorale team bestaat uit predikant, kerkelijk werker, ouderlingen en pastoraal medewerkers. De kerkelijk werker heeft volgens de huidige afspraken als eerste taak de zorg voor de grote groep van leden van 70 jaar en ouder. Het pastorale team heeft regelmatig overleg om te bespreken wat er in de gemeente leeft en om nieuwe wegen van onderlinge betrokkenheid te zoeken. Voor de ouderen boven de 80 jaar is er, indien gewenst, extra aandacht via een ouderen-contactgroep, zoals dat er ook is voor de bewoners van de woon- en zorgcentra in Epe.

Het "omzien naar elkaar" heeft er o.a. toe geleid dat de gemeente is opgedeeld in secties, waarvoor als aanspreekpunten contactpersonen zijn aangesteld. Deze onderhouden ook contact met het pastorale team. Eens per jaar komen de contactpersonen samen met het complete pastorale team om bij te praten en voor vorming en toerusting.

Het omzien naar elkaar wil ook zeggen dat er aandacht is voor het lief en leed van gemeenteleden. Dit kan bijvoorbeeld vanuit de dienst op zondag, in de vorm van een "bloemengroet" met een persoonlijk woord of een groet van de predikant, of door middel van een bezoek van de wijkouderling of pastorale medewerker.

Structuur en werkwijze van de Diaconie

De wijkdiaconie van de Grote Kerk vormt samen met de wijkdiaconieën van de Goede-Herderkerk en de Sionskerk het College van Diakenen. Vanuit dit College zijn verschillende werkgroepen actief en wordt er samengewerkt met maatschappelijke organisaties binnen de plaatselijke gemeente. Een aantal van die werkgroepen zijn: de ZWO (jaarlijks een gezamenlijk project) en de organisatie van het Roosenvelthuis (vakantieweek voor ouderen).

Organisaties waarmee samen gewerkt wordt binnen de plaatselijke gemeente zijn o.a. de Voedselbank, Amnesty International en het Vluchtelingenwerk. In het verleden heeft de kerk ook zelf vluchtelingen opgevangen. Ook is er goed contact met de SWO/E dit staat voor Stichting Welzijn en Ondersteuning

binnen de gemeente Epe. Ons contact betreft met name het formulieren team dat vergelijkbaar is met *schuldhulpmaatje*.

Jeugdwerk

Voor kinderen in de basisschool-leeftijd is er iedere tweede en vierde zondag van de maand, tijdens de kerkdienst *kinderkerk*. De leiding komt één maal per twee maanden samen met de predikant ter voorbereiding bij elkaar. Doelstelling van *kinderkerk* is: de Bijbelverhalen zo te vertellen dat ze voor kinderen actueel zijn en de kinderen vertrouwd te maken met de zondagse eredienst. Een kleine groep bezoekt regelmatig de *kinderkerk*. Elke tweede zondag van de maand is er tijdens de dienst ook *kinderoppas* voor de allerkleinsten.

Voor jongeren in de leeftijd van 12 t/m 16 jaar is er *Teens in Heaven*. Deze groep van ongeveer vijftien jongeren komen regelmatig bij elkaar om in gesprek te blijven over het geloof en om te praten over de dingen die hen bezighouden. De jeugdraad, bestaande uit vertegenwoordigers van het jeugdwerk, jeugdouderling en de predikant, organiseert activiteiten zoals: de startzondag, Jong- en ouddiensten, bijzondere diensten en oudercontactavonden.

De Grote Kerk als open ontmoetingsplek in de gemeente Epe

Tijdens de zomermaanden is de Grote Kerk open voor bezoekers gedurende een aantal uren in de middag. De bezoekers worden verwelkomd door een aantal gastheren en gastvrouwen. In de kerk worden regelmatig tentoonstellingen gehouden, die ook tijdens de openingsuren vrij te bezichtigen zijn. Daarnaast biedt kerk ruimte voor optredens van koren en diverse muziekensembles, en met

regelmaat worden er concerten gehouden. Verder is de kerk, als centraal gelegen gebouw, beschikbaar voor activiteiten die het belang dienen van de gehele dorpsgemeenschap van Epe.

Vrijwilligers in de kerk

De Grote Kerk heeft een grote groep zeer actieve vrijwilligers. In diverse werkgroepen zijn zowel de kerkelijke betrokken leden als de wat minder kerkelijk betrokken leden actief. Dit geldt bijvoorbeeld voor de wekelijkse schoonmaakkploeg op maandag; voor de groep die de stoelen en banken steeds weer opstelt voor het eerstvolgende gebruik; en zeker voor de mensen die zorgen voor de catering tijdens de verschillende samenkomsten.

Verder zijn er veel vrijwilligers die zich inzetten voor de inzamelingen voor de jaarlijkse *pleinmarkt* op de zaterdag voor Pinksteren; voor de maandelijkse inzameling van oud papier; en voor het gastheer en gastvrouw zijn tijdens openstellingsuren van de kerk.

Publiciteit en communicatie

Het gemeenteblad *Klankbord* fungeert als communicatiemiddel voor de meeste leden van de gemeente. Hierin worden de diensten aangekondigd, berichten geplaatst van overleden gemeenteleden, vaak met een 'in memoriam' van het pastoraat, korte verslagen van kerkenraadsbesluiten, en verder alle typisch kerkelijke informatie die van belang is voor de gemeenteleden.

Klankbord verschijnt elf keer per jaar. Daarnaast presenteert de Grote Kerk gemeente zich ook via de website www.grotekerkepe.nl waarop ook een link is geplaatst, met behulp waarvan men de diensten thuis kan beluisteren.

